

Hand 2, 41-47 – deel 2: Jezus in het midden, kerk zijn vanuit het hart
Votum/groet; Ps 133; gebed; L 328 (kicl); lezen Hand 2, 41-47 / Mc 3, 31-35; preek; Gez 119: 1, 2 (kicl); intro en uitn ha; viering met Gez 125 / L 476 / WK 335; afsl met wet / gebed; collecte; WK 357; zegen
Bergschenhoek 3.9.2017

Kerk 2.0 **dia**

Stel je voor: jij mag vandaag een helemaal nieuwe kerk beginnen. Je mag het helemaal invullen zoals jij denkt dat het goed is. Het meest beantwoordend aan het doel van kerk zijn. Echt van 0 af aan. Geen tradities of oude gewoonten om mee rekening te houden. De kerk zoals jij denkt dat die eruit moet zien.

Hoe zou je dat doen? We gaan er voor het gemak van uit dat er al een groep mensen is, met wie je samen een kerk wilt vormen. Wat is er nodig om die groep een kerk te laten zijn? Is er minimumaantal vereist? Heb je een gebouw nodig, een adres of laat je mensen gewoon ergens thuis bij elkaar komen? Moeten er samenkomsten gehouden worden? Op welke dag? Hoeveel? En hoe moeten ze eruit zien? Hoe ga je verder je kerkelijke leven invullen? Moet er een kerkorde zijn? Ambtsdragers? Belijdenisgeschriften? Een eigen liedbundel? Een muzikaal profiel?

Voor kerkplanters en pioniers zijn dit vaak vragen waar ze goed over na moeten denken. Waar begint de kerk? Wat moet er minimaal zijn om van een kerk te kunnen spreken? Ik hou van dit soort vragen. Ze dagen je uit om met een frisse blik te kijken naar hoe je kerk bent. Ze dwingen je om op zoek te gaan naar de kern, naar het hart van kerk zijn. En dat wil ik vandaag doen in deze 2de preek over Handelingen 2, 41-47. Op zoek naar de kern van gemeente zijn. Waar gaat het nou echt om in de kerk? Boven de preek zet ik: Jezus in het midden – kerk zijn vanuit het hart.

Kern van kerk zijn **dia**

Waar denk je aan bij het woord kerk? Misschien denk je om te beginnen aan een gebouw. Zo iets als dit gebouw. Duidelijk een kerk. Misschien denk je vooral aan kerkdiensten. Op zondag gaan we naar de kerk. Misschien zeg jij: nee, kerk zijn gaat om de mensen die samen de kerk vormen.

Wat is de kerk in de Bijbel? Ik kijk naar Marcus 3, 31-35 en Handelingen 2, 41-47. We lezen het. Daar kom je de kerk tegen in haar diepste kern. Marcus 3, 34. Jezus zegt tegen de mensen om Hem heen: *'Jullie zijn mijn broers, zussen en moeder, ieder die de wil doet van mijn Vader'*. Kerk zijn is: samen een gezin vormen, broers, zussen, moeders – rondom Jezus. Dankzij Hem aan elkaar verbonden zijn, het gezin van God gaan vormen. Wat je precies ziet gebeuren in Handelingen 2. Ook daar: Jezus in het midden. Ja, wij hebben Hem gedood en

gekruisigd. Maar nu zien we in dankzij Gods Heilige Geest: Hij is de weg, de waarheid en het leven. Dat is de band die we met elkaar beleven. Zo raken we aan elkaar verbonden. Jezus is onze Heer en Verlosser.

Wat is kerk zijn? Dit dus: samen zijn met Jezus in het midden. Misschien denk je: ja logisch, Jezus, ik had al zo'n gevoel... Niks nieuws. Nee, hopelijk niet. Tegelijk iets om tegen elkaar te blijven zeggen, te blijven zeggen tegen mensen die er misschien meer van willen weten. Wat brengt ons hier samen? Niet gezamenlijk gedeelde opvattingen uiteindelijk, bijvoorbeeld over het ontstaan en de toekomst van de wereld, of een gezamenlijk vastgestelde manier van doen. Nee, Jezus brengt ons samen. Hij vormt het hart van wie we zijn en wat we doen. Hij staat in ons midden. Onze oudste broer. Dankzij Hem zijn we kinderen van God en leven we samen als broers en zussen van elkaar. Dat is de diepste essentie van kerk zijn. Kerk zijn is samen zijn met Jezus in het midden. De kern van kerk zijn is Jezus. Geen Jezus, dan ook geen kerk.

Grondvorm van kerk zijn dia

Ongelooflijk eigenlijk... Amper twee maanden nadat Jezus in Jeruzalem was gedood, ontstond daar een bloeiende kerk die zo'n beetje van de daken schreeuwde: Jezus leeft! Kijk maar, wij vieren en beleven het. Want, vertelt Lukas, die eerste gemeente – Handelingen 2, 42 – wat deden ze? *'Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed'*. Waar het hart vol van is, loopt de mond van over. Als Jezus in het midden staat, dan wil je je samen in Hem verdiepen, meer leren en begrijpen over Hem – ze waren trouw aan het onderricht van de apostelen. Je krijgt een nieuwe, diepe band met elkaar dankzij je geloof in Jezus – ze vormden samen een gemeenschap. Je wilt samen vieren dat Jezus je Redder is – ze braken het brood. Je wilt je met elkaar richten op God en leven in afhankelijkheid van Hem – ze wijdden zich aan het gebed.

De vier pijlers van kerk zijn worden ze wel genoemd. Als het goed is, komen ze terug in elke kerk van Jezus: onderwijs, gemeenschap, maaltijd, gebed. Je kunt er een plaatje, een model, van maken. In één oogopslag zie je de grondvorm van kerk zijn. Een kruis met vier punten. Twee punten op de verticale lijn. Van jou naar God. Onderwijs en gebed. Twee op de horizontale. Van jouw naar de ander. Samen het brood breken en een gemeenschap vormen. Jezus is het hart van het kruis. Het hart van alles. Dankzij Hem en door Hem: onderwijs, gebed, samen het brood eten en samen een gemeenschap vormen. De grondvorm van kerk zijn. Jezus in het midden. En vandaar uit een verticale en een horizontale lijn. Kerk zijn is allebei. Nooit alleen een van beide. Verticaal bestaat niet zonder horizontaal. Ze versterken en verdiepen elkaar. Omdat we verbonden raken met Jezus, raken we ook verbonden met elkaar. Dat is onlosmakelijk verbonden met kerk zijn. Wij vinden God belangrijk. We hebben

Hem lief. En dus vind ik jou belangrijk, wil ik met de anderen verbonden zijn en hen liefhebben.

Doel van kerk zijn dia

En waarom dat alles? Waarom die kerk? Wat heeft God ermee voor? Met zijn kerk in het algemeen, met deze gemeente hier in het bijzonder? Ook al een vraag waar ik van houd. Want als je een beeld hebt bij Gods doel met de kerk, dan leidt dat er toe dat je ook die dingen wilt doen en in gang zetten die bij dat doel passen. Wij bestaan niet omdat we nou eenmaal bestaan. God heeft iets met ons voor.

Maar wat? Ik kijk naar Handelingen 2, 41-47. De Heilige Geest wordt uitgestort en Petrus houdt een toespraak. Die Jezus die jullie hebben gedood, leeft! Drieduizend mensen komen tot geloof in die Jezus die onder anderen zij zelf hebben gedood. Hij is het echt: Redder, Messias! Met Hem komt Gods nieuwe wereld, zijn koninkrijk, op aarde. En zo ziet dat koninkrijk eruit. In de gemeente van Jeruzalem wordt er iets van zichtbaar. Mensen samen rondom Jezus. Er ontstaat een liefdevolle gemeenschap dankzij Hem. Mensen eensgezind, blij met God en met elkaar. Niemand lijdt er gebrek. Ze zorgen voor elkaar en hebben het samen goed.

Waarom heeft God een kerk op aarde? Om Jezus groot te maken en te verheerlijken. Om mensen te lokken naar Jezus. Een uithangbord voor onze Heer en Verlosser. Etalage voor het leven in zijn naam. Ik lees een zin voor uit een boek dat ik thuis heb. Het heet 'Een kerk die prikkelt'. Daarin zegt de schrijver en mij is uit het hart gegrepen: *'Kerken zijn bedoeld als plaatsen waar mensen kunnen gaan begrijpen en voelen en ervaren hoe het is om te leven onder Gods bewind, hoe een gemeenschap die werkelijk in Jezus' koninkrijk leeft, eruitziet'*. Zo zullen we kerk zijn. Alles ondergeschikt aan dat doel. Wat mij betreft is de leidende vraag bij alles wat we doen, bij kerkdiensten en catechisatie, bij vergaderingen en beleid dat we maken, bij de manier waarop we samen gemeente zijn: past het bij dit doel om Jezus groot te maken en mensen binnen en buiten de kerk te brengen naar Hem? Zo ja, zet er vol op in. Zo nee, hou ermee op, ga iets anders doen!

Manier van kerk zijn dia

Ik hoop dat deze aandacht voor de eerste christelijke gemeente iets losmaakt bij ons samen. Bij mij tenminste. Het prikkelt en motiveert. Ook al is er genoeg te verbeteren. Uithangbord voor Jezus, etalage van zijn koninkrijk, wij samen... Iedereen voelt aan: er gaat genoeg mis. Maar je hoeft niet bij de pakken neer te zitten. Je ontvangt ook nieuwe inspiratie om verder te gaan.

Eén ding wil ik in dat verband nog naar voren halen. Eén ding dat mij trof. Handelingen 2, 46. Lukas vertelt: *'Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood*

bij elkaar thuis en vierden hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde'. Waar het mij om gaat: ze kwamen dus met z'n allen samen in de tempel en kwamen daarnaast ook in kleine groepen bij elkaar thuis bij elkaar om het brood te breken en samen te eten. Kerk zijn vanuit het hart: in groot verband elkaar ontmoeten, daarnaast ook in kleiner verband samen zijn en het leven delen.

Je vindt het terug in het hele Nieuwe Testament. Kerken in die tijd hadden meestal geen grote ruimte waar ze met z'n allen in pasten. Kerken bestonden uit een soort huisgemeentes. Christenen ontmoetten elkaar in kleine groepen bij elkaar in huis. In die kleine groep werd geloof beleefd, gedeeld en verdiept. Handelingen 2, 41-47 wijst dus ook op het belang van de kleine groep. We kennen ze nog steeds – kleine groepen in de kerk. Noem ze kringen, miniwijken. Als kerk kun je niet zonder.

Vaak wordt veel belang gehecht aan wat we in groot verband samen doen, kerkdiensten bijvoorbeeld. De kleine groep – de wijk, de kring – bungelt er een beetje bij. In de ene kerk meer dan in de andere trouwens. Hoe is dat hier, vind je? Hoe dan ook, wie de schoen past, trekke hem aan! In het Nieuwe Testament zijn ze allebei in dezelfde mate belangrijk. Ook kleine groepen zoals de wijk, een buurtkring of wat ook, waarin geloof wordt beleefd, gedeeld en verdiept, zijn van groot belang voor de manier van kerk zijn vandaag! Kijk naar Handelingen 2: kleine groepen zijn nodig en je kunt niet zonder!

De manier van kerk zijn: van groot naar klein, en andersom, en met Jezus in het midden, kerk vanuit het hart!

Amen